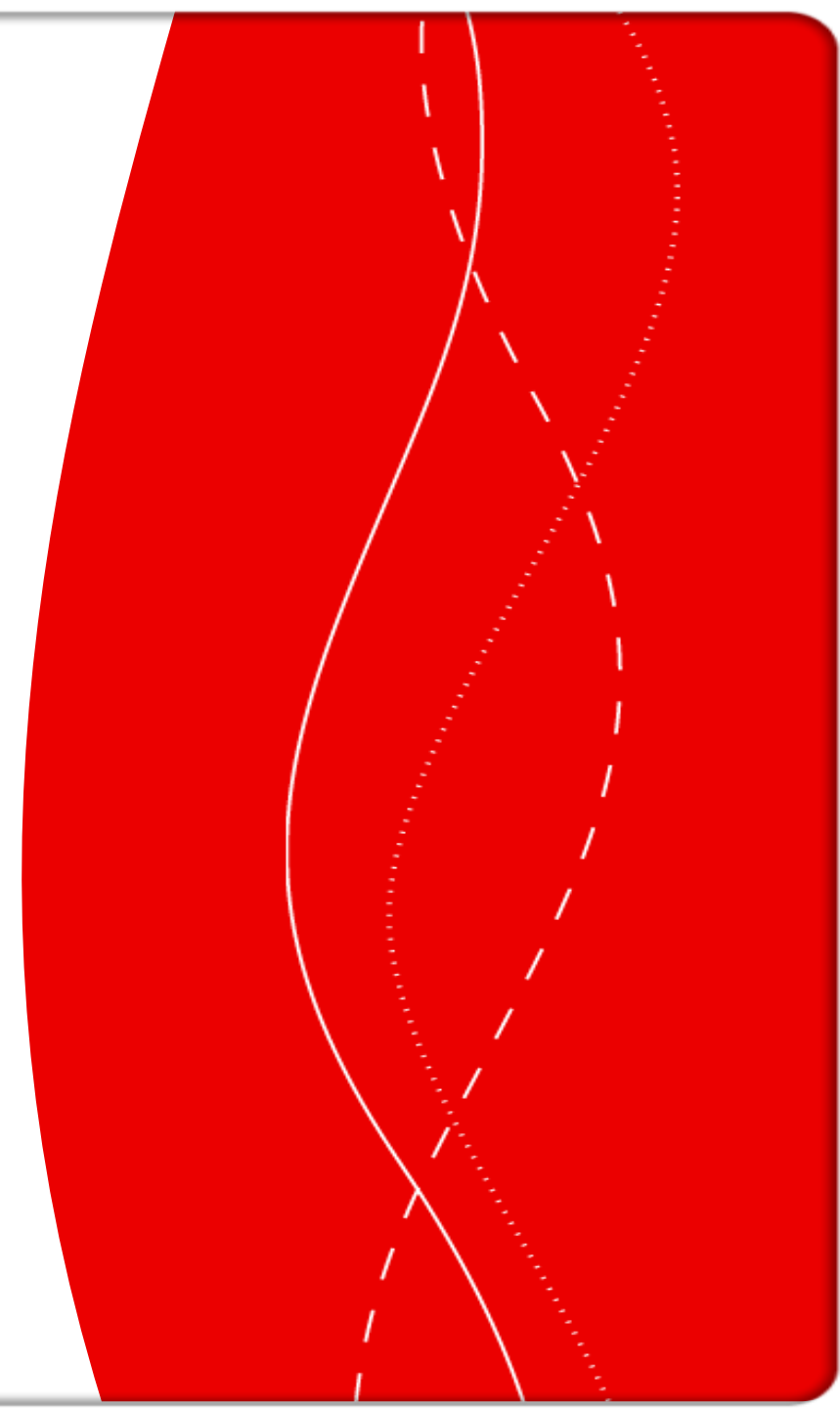

Vedlikeholdets effekt på syklisters sikkerhet

Anna Niska

Sykkelkonferansen i Sarpsborg, 4 juni 2018

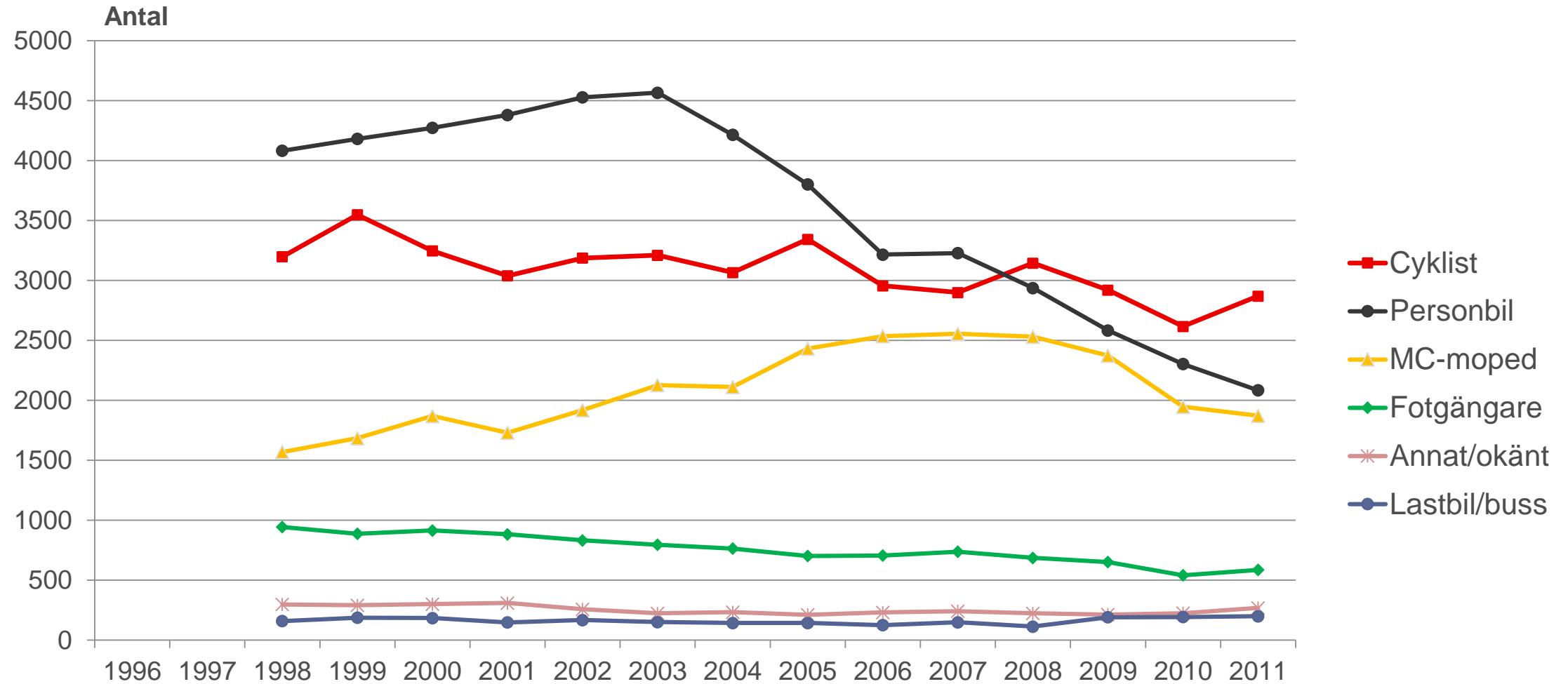
Nollvisionen

Inga döda eller svårt skadade på svenska vägar
Förlåtande vägmiljö

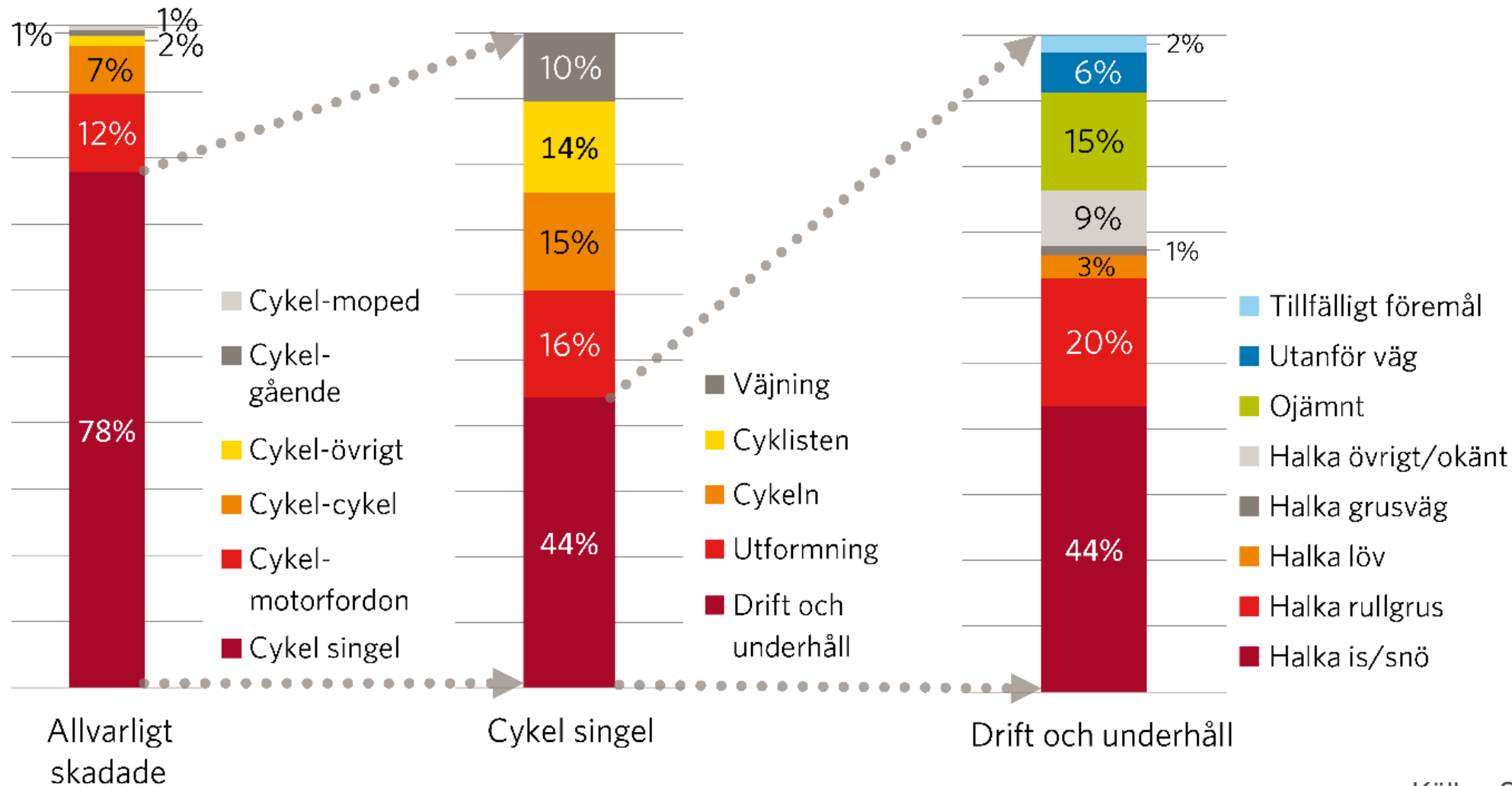
Photo: Hejdlösa bilder (vänster), Mikael Andersson (mitten), Krister Isaksson (höger)

Cyklister: största vägtrafikantergruppen som vårdas på sjukhus

Källa: Antal inskrivna på sjukhus minst 1 dygn fördelade efter färdstätt, enligt PAR

Många allvarligt skadade cyklister till följd av vägmiljön

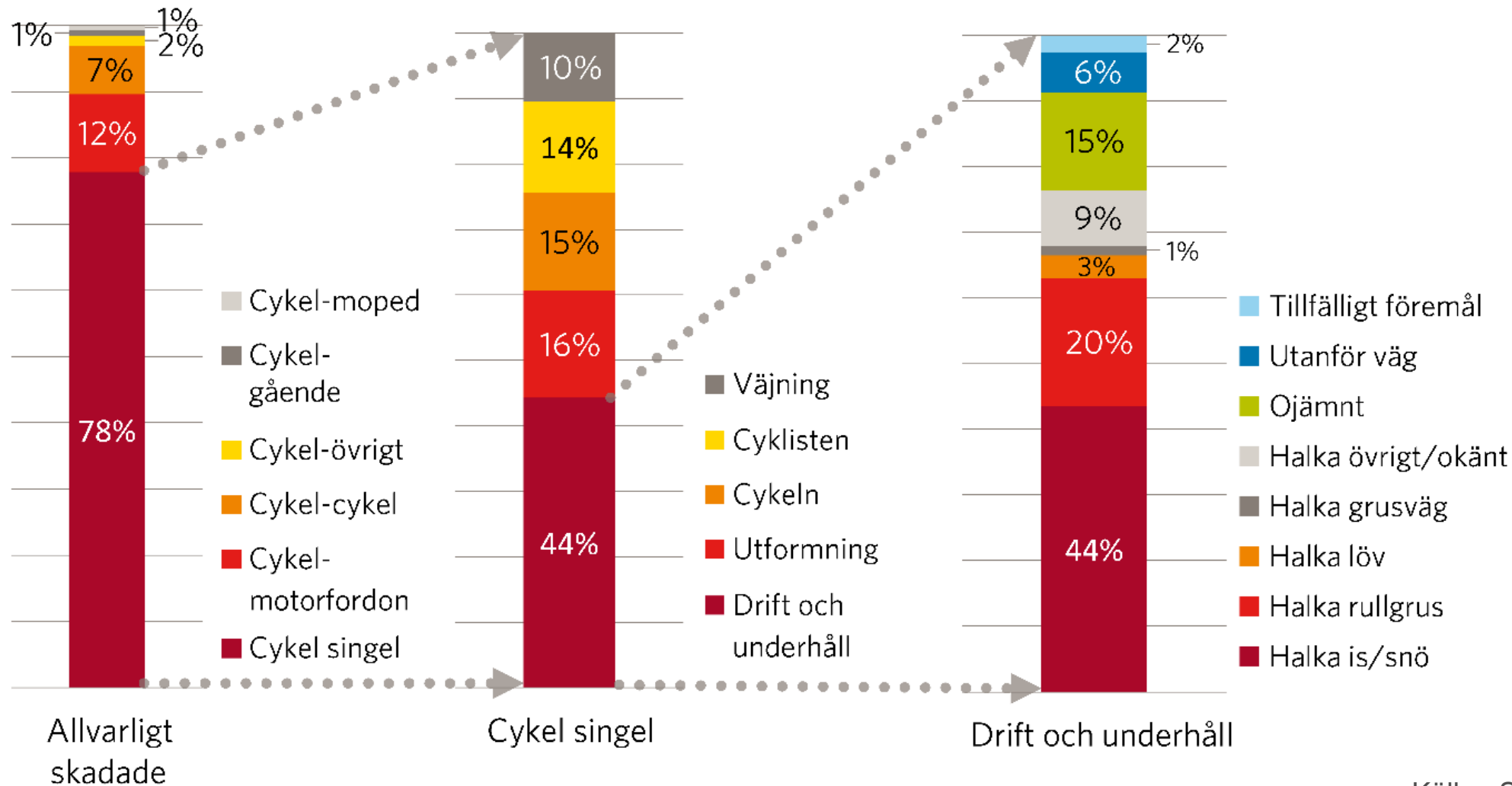

Källa: STRADA, VTI rapport 801

Ojämnheter

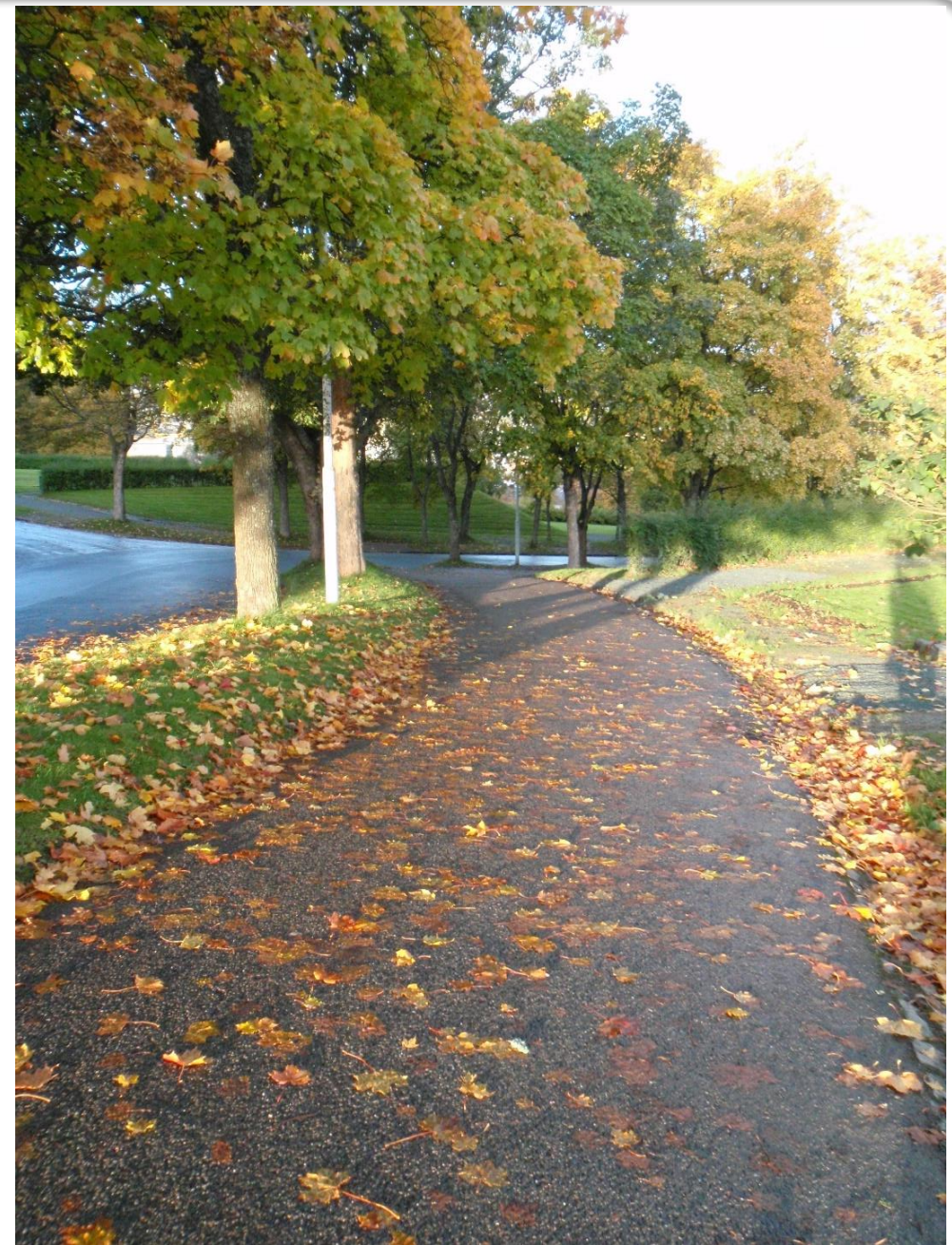

Många allvarligt skadade cyklister till följd av vägmiljön

Källa: STRADA, VTI rapport 801

Lövhalka

Grus på vägytan

Ishalka

Sopsaltning – Linköping, Stockholm & Karlstad

Slutsats om platser med låg friktion vid sopsaltning

- Där beläggningsen är skadad eller ojämn
- Där osaltade stråk korsar eller ansluter till de saltade cykelstråken
- På brunnslöck som ligger i eller intill cykelbanan
- På cykelsymboler, smågatsten etc.
- Där cykelbanan korsar bilväg.
 - På röd massa som markerar cykelöverfart

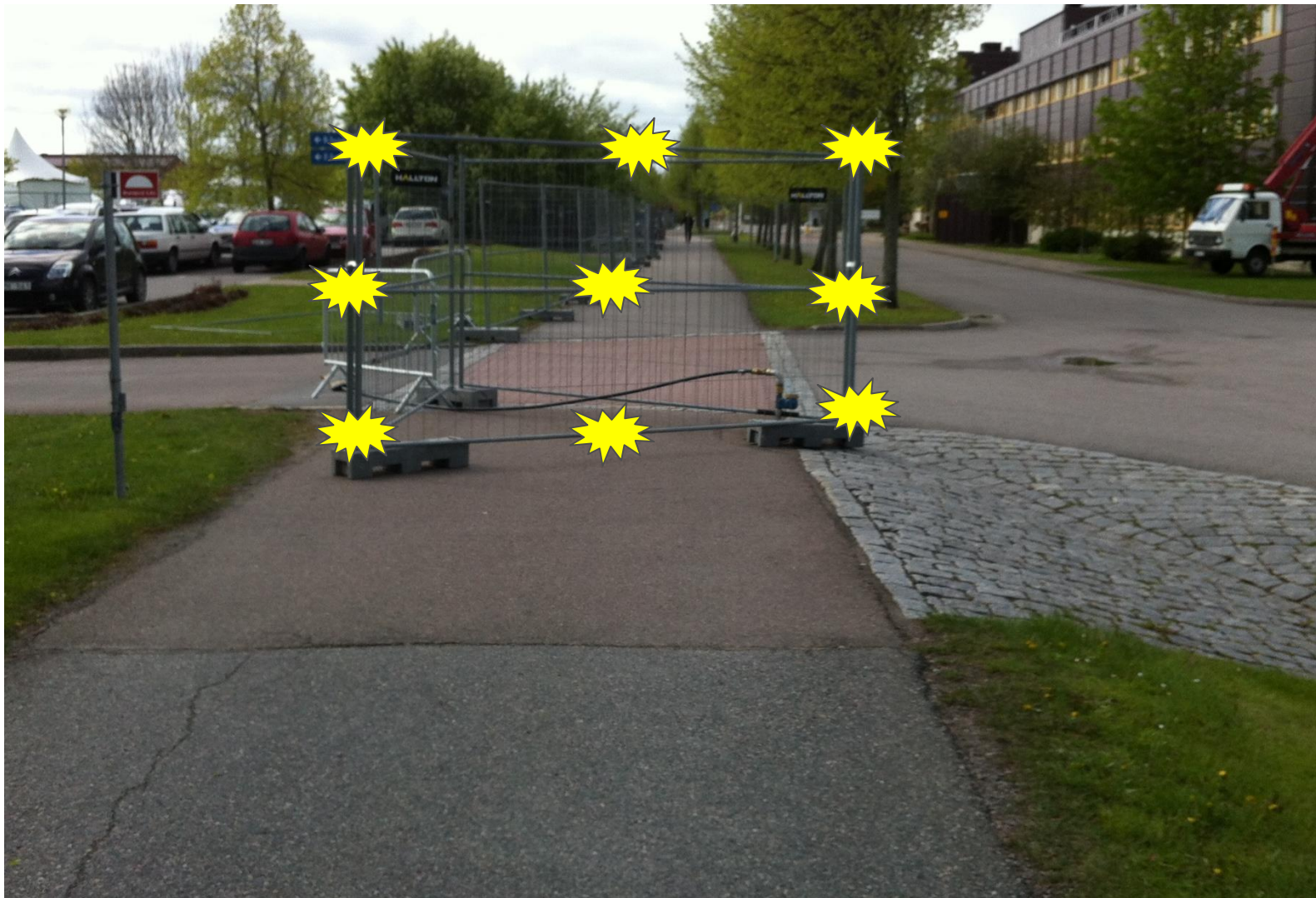

Skadade cyklister i anslutning till vägarbeten

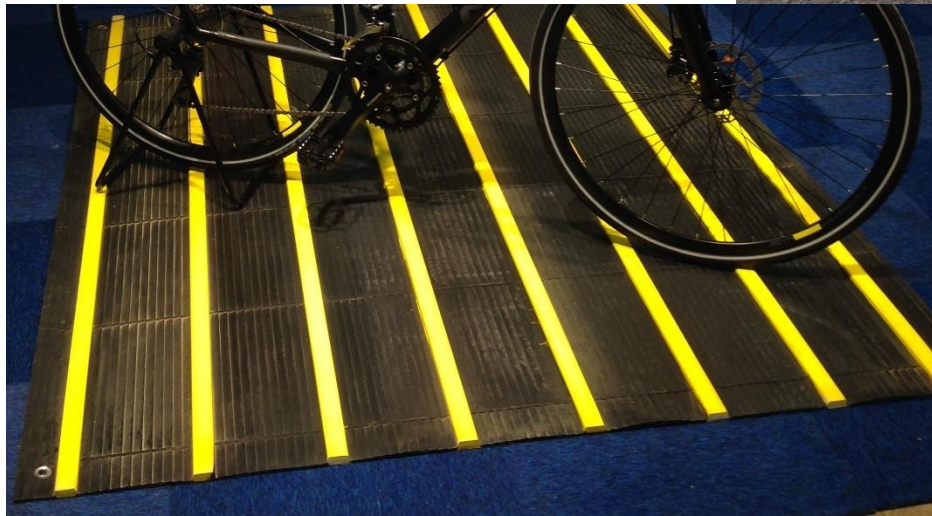
- 288 registrerade i strada, 2007-2012
- Varav 260 med känd olycksorsak:
 1. Kablar, slangar, rör etc. dragna över cykelvägen
 2. Löst grus och dylikt
 3. Höga och/eller omarkerade kanter
 4. Större gropar, hål, diken eller ojämnheter
- 90 procent i tätort

Mer färg och belysning!

Exempel på nya produkter

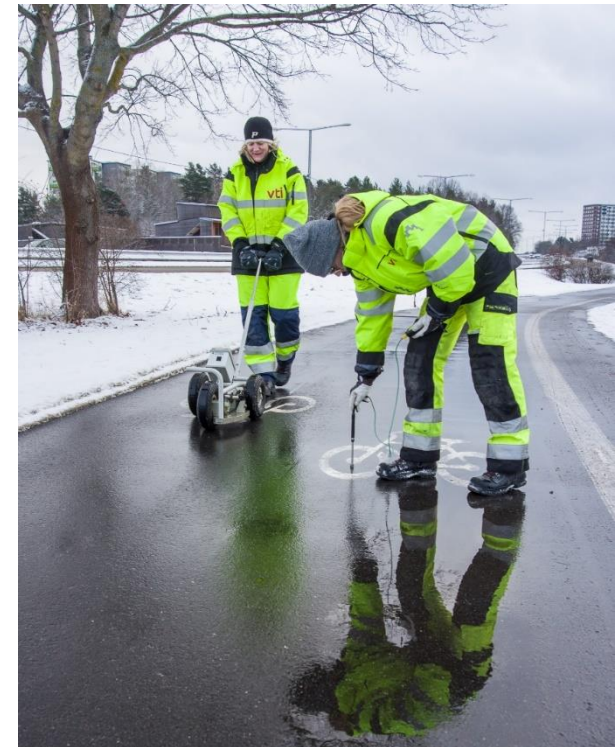
Simulerade omkullkörningar med cykel

- Hur kan vi göra trafikmiljön mer förlåtande för cyklister?
- Hur påverkar cykelns utformning skadeutfallet vid en omkullkörning?
- Vilken betydelse har färdhastigheten?
- Går det att utvärdera detta med "krocktester" med cykel?
- Ger upprepade test samma resultat?

Några tips för bättre standard på cykelvägnätet

1. Välj några viktiga stråk att börja med - riktigt hög standard
2. Prioritering
 - Viktiga målpunkter
 - Höga cykelflöden
 - Olycksdrabbade sträckor/platser?
3. Sikta högt, men ta små steg i taget och öka successivt
4. Entreprenörer inklusive förare med från början
 - Diskutera målsättning
 - Effektiva körrutter
5. Samordning med andra väghållare och angränsande kommuner
6. Information till cyklisterna + ta vara på deras synpunkter
7. Följ upp, utvärdera och dokumentera!

Driftpatrull i Västerås

Cykelvårdsstation i Uppsala

Ställningstaganden om målsättning

1. Höja lägstanivån
 - Bättre beredskap vid Extremsituationer
2. Höja den högsta nivån
 - Vässa standardkraven på prioriterade sträckor
 - Stråktänk
 - Tidsstyrda krav
 - Andra metoder och utrustning?
3. Höja standarden generellt = lite bättre överallt
 - Skärpa standardkraven generellt
 - Tidsstyrda krav
 - Andra metoder och utrustning?
 - Optimering av rutter
 - Efterröjning: skarvar, snövallar
4. Kombinationer av ovanstående

Slutord

- Drift och underhåll en viktig del i cykelarbetet
- Utgå från cyklisters behov och förutsättningar
- Beakta DoU tidigt i planeringen
- Billigt ≠ Kostnadseffektivt → Livscykelkostnad
- Stort behov av kunskapsuppbyggnad – långsiktighet!

TACK! Anna.Niska@vti.s

<http://cykelcentrum.vti.se/>

Cykelcentrum | vti

[Hem](#) [Publikationer](#) [Projekt](#) [Evenemang](#) [Länkar](#) [Om](#)

vti

Urval av mina publikationer (www.vti.se/publikationer)

Cyklisters säkerhet

Hjort, M. & Niska, A. (2018). Mätning av cykeldäcks friktionsegenskaper som underlag för simuleringsstudier. *VTI Rapport 952*.

Eriksson, J., Liu, C., Forward, S., Forsman, Å., Niska, A. & Tapani, A. (2017). Säkerhetseffekten av ökat cyklande. Kartläggning av nuläget för att planera för framtiden. *VTI rapport 951*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Niska, A. & Wenäll, J. (2017). Cykelfaktorer som påverkar huvudskador. Simulerade omkullkörningar med cykel i VTI:s krocksäkerhetslaboratorium. *VTI Rapport 931*,

Niska, A. och Eriksson, J. (2013). Statistik över cyklisters olyckor. Faktaunderlag till gemensam strategi för säker cykling. *VTI rapport 801*.

Niska, A., Gustafsson, S., Nyberg, J. och Eriksson, J. (2013). Cyklisters singelolyckor. Analys av olycks- och skadedata samt djupintervjuer. *VTI rapport 779*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Thulin, H. och Niska, A. (2009). Tema Cykel - skadade cyklister. Analys baserad på sjukvårdsregistrerade skadade i STRADA. *VTI rapport 644*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Drift och underhåll

Niska, A., Blomqvist, G. & Järleskog, I. (2017). Utvärdering av sopsaltning på cykelstråk i Stockholm vintern 2016/17. *VTI notat 30-2017*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Niska, A., Ljungblad, H., Eriksson, J. och Zajc, A. (2014). Vagarbeten på cykelvägar. Kunskapssammanställning och problembeskrivning. *VTI rapport 838*. Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Niska, A. (2013). Varmsandning på gång- och cykelvägar. Utvärdering i Umeå av för- och nackdelar med metoden. *VTI rapport 796*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Niska, A. (2011). Cykelvägars standard. En kunskapssammanställning med fokus på drift och underhåll. *VTI rapport 726*, Statens väg- och transportforskningsinstitut. Linköping.

Bergström, A. (2002). Winter maintenance and cycleways. *Doctoral thesis, TRITA-VT FR 02:04*, Avdelningen för Vägteknik, Institutionen för byggvetenskap, Kungliga tekniska högskolan. Stockholm.